

Удосконалення барабанної сушарки для сушіння насіння соняшнику

Тетяна Горобінська, Роман Якобчук

Національний університет харчових технологій

Вступ. Особливості насіння соняшнику як об'єкта сушки, зумовлені його хімічним складом і фізичними властивостями. Головна особливість полягає в тому, що запасні поживні речовини, які використовуються зародком для проростання, відкладаються в насінні не у вигляді крохмалю, як це має місце у зернових культур, а у вигляді олії та жирів. Олія відноситься до гідрофобних речовин і не здатна поглинати воду. Тому волога накопичується в тих частинах насіння, де більше міститься білків та вуглеводів. Інтенсивність біохімічних процесів у насінні соняшнику визначається лише вологістю гідрофільної частини насіння. Тому критична вологість, до якої необхідно сушити насіння, значно нижча, ніж для зернових культур, але відповідна їй вологість гідрофільної частини співпадає з критичною вологістю для зернових культур, яка становить 14-15%.

Методи досліджень. Для вибору оптимальної конструкції барабанної сушарки для сушіння насіння соняшнику, проведено аналіз сучасних конструкцій такого типу сушарок, що використовуються для сушіння зернових культур.

Результат дослідження. Особливість сушіння зернових культур в барабанних сушарках полягає в залежності середньої рушійної сили процесу від гідродинамічного стану, а саме, від перемішування фаз, які взаємодіють, що суттєво впливає на зменшення дифузійних і термічних опорів на межі поділу фаз.

Сушіння насіння в барабанних сушарках відбувається в шарі, який пересипається при його продуванні теплоносієм. У барабанних сушарках температура теплоносія в залежності від вологості насіння і продуктивності підтримується на рівні 250...350 °С, на виході з сушарки – 50...80 °С. Середня тривалість перебування насіння у сушарці 14...17 хв.

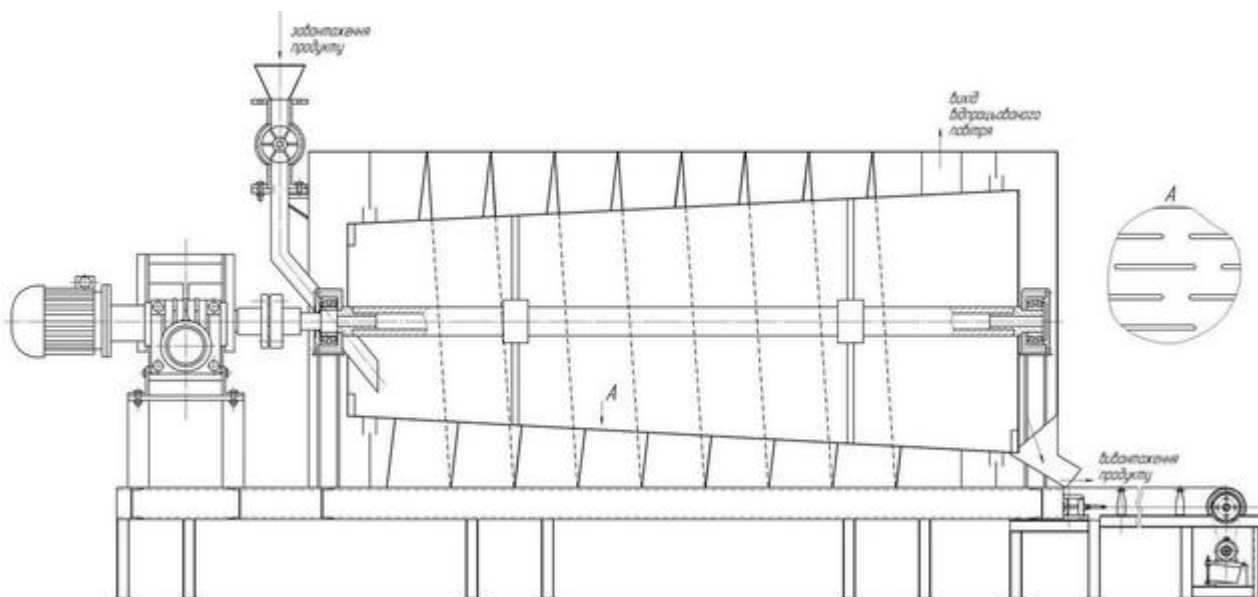
Сучасний рівень автоматизації, широке застосування барабанних сушарок, дозволяє за один цикл сушіння знизити вологість насіння на 7–8 %:

- автоматизація барабанних сушарок такого типу не особливо складна;
- за допомогою удосконалення системи підведення та розподілення теплоносія по довжині барабанна можна значно скоротити час перебування насіння в барабані;
- запровадження додаткових бункерів - для нагромадження та для відволоження насіння.

Удосконалення конструкції барабанної сушарки має наступні особливості (рис. 1):

- барабан проектується перфорований, конусоподібної форми із зміщенням осі обертання відносно осі зовнішнього барабану;

- на сушарці збільшують нахил барабана у бік завантаження до 3° , для зменшення часу перебування продукту в барабані та для збільшення продуктивності;
- для кращого просушування продукту, всередині корпусу наварюється гвинтова направляюча повітря і це покращує просушування даного продукту;
- за рахунок повільного обертання барабану лузга зернят майже не руйнується, що є ефективним для подальшого зберігання продукту.

Рис. 1 Схема барабанної сушарки

Основною задачею інженерів конструкторів при проектуванні обладнання є забезпечення промисловості сучасним обладнанням з високим технічним рівнем, високим ступенем автоматизації та можливістю його уніфікації, зменшення кількості ручної праці.

Висновки. Запропонована конструкція барабанної сушарки доцільна для впровадження на заводах, що сприятиме організації високопродуктивного виробництва з високим рівнем автоматизації, що у свою чергу приведе до зростання об'ємів виробництва та економічного процвітання галузі.

Література

1. Ткаченко О.В. Обґрунтування технологічних режимів сушіння насіння соняшнику вищих репродукцій і розробка обладнання для їх забезпечення : автореф. дис. канд. техн. наук: 05.05.11 / Ткаченко О.В. // Таврійський держ. агротехнологічний ун-т. - Мелітополь, 2009. - 20 с.
2. Вороненко Б.А. Математическая модель тепломассопереноса в насыпи масличных семян при комбинированных режимах хранения / Б.А. Вороненко, А.Н. Лисицын, В.Н. Марков // Вестник ВНИИЖ, СПб., №1, 2007. С. 17-19.